

Kennismanagement voor omgevingsrecht

Handreiking: mogelijkheden voor een regionale uitvoeringsdienst

Anneke van Leeuwen, 21 december 2011

Inleiding

Voor een kwalitatief goede uitvoering van de VTH taken binnen het Omgevingsrecht zijn in eerste instantie goed gekwalificeerde medewerkers nodig. Deze medewerkers moeten voor de uitvoering van hun taken kunnen beschikken over actuele en betrouwbare kennis over wet- en regelgeving, technieken en methodieken. In de literatuur over kennismanagement wordt gesproken over het optimaliseren van de productiefactor kennis. Binnen het programma Uitvoering met Ambitie wordt hier aandacht aan besteed in het project kennismanagement. Kennismanagement bestaat binnen PUmA uit twee onderdelen: versterking van de Arbeidsmarkt en Deskundigheidsbevordering en het inrichten van een landsdekkende kennisinfrastructuur.

In deze notitie wordt de systematiek van kennismanagement beschreven, daarna wordt een aanzet gegeven voor de mogelijkheden om kennismanagement te organiseren binnen een RUD, en wat de relatie is met andere informatiestromen. Tot slot wordt kort ingegaan op de relatie van kennismanagement binnen een RUD in relatie tot een landsdekkende kennisinfrastructuur

Systematiek kennismanagement

In de literatuur en de praktijk van het kennismanagement worden diverse methodieken gehanteerd om de productiefactor kennis effectiever te managen.

Deze methodieken volgen allemaal dezelfde stappen om te komen tot een plan van aanpak.

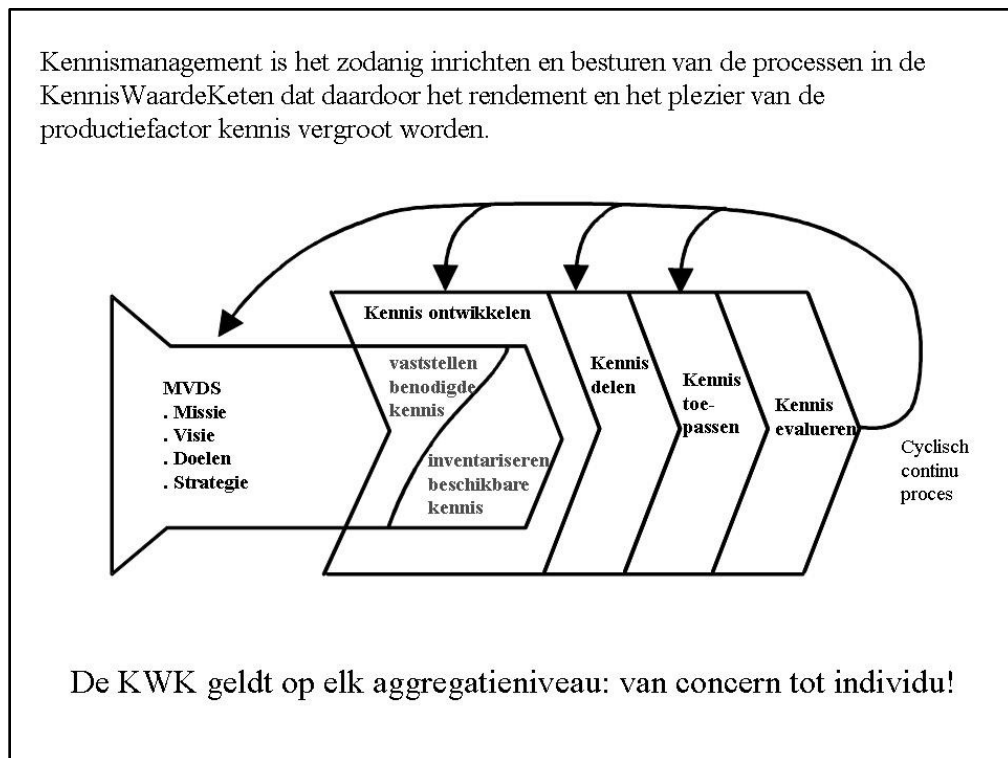
1. Wat willen we als organisatie / werkveld bereiken (missie / visie/doelen/ strategie)?
2. Welke kennis hebben we nodig om die doelen te bereiken?
3. Wat hebben we al in huis?
4. Voor welke kennisgebieden moeten we extra investeren om op het gewenste niveau te komen (nieuwe mensen in huis halen, zittende mensen opleiden, samenwerken met andere organisaties)?
5. Hoe zorgen we dat bestaande kennis en nieuwe kennis wordt gedeeld? Hoe doen we dat?
6. Hoe zorgen we dat de nieuwe kennis ook wordt toegepast?
7. Hoe voorkomen we dat essentiële kennis weglekt?

Programma Uitvoering met Ambitie is een samenwerking tussen:

8. Wat is het effect in de buitenwereld en hoe passen we het systeem aan aan een veranderende omgeving?

Deze stappen zijn bij de meeste methodieken gebaseerd op de kenniswaarde keten van Matthieu Weggeman.

KennisWaardeKeten (KWK) volgens Weggeman. Bron: M. Weggeman (1997) *Kennismanagement; inrichting en besturing van kennisintensieve organisaties*, Scriptum, Schiedam.

Door deze stappen te doorlopen en gezamenlijk in te vullen kom je tot een plan van aanpak voor de opzet en uitvoering van kennismanagement in een organisatie. In de meeste organisaties kunnen bestaande initiatieven in dit plan van aanpak worden ondergebracht. De uitvoering van de verschillende onderdelen van het plan van aanpak hoeft niet perse lineair te verlopen.

Mogelijkheden voor een RUD

1. Missie/ visie / doelen /strategie

Voor kennismanagement gelden dezelfde inhoudelijke doelen als voor de vorming van de Regionale Uitvoeringsdienst

Landelijk zijn voor PUmA de volgende doelen geformuleerd:.

- Verbetering van kwaliteit van de uitvoering van **alle** VTH taken binnen het Omgevingsrecht en vergroting van de professionaliteit van de uitvoerders en de uitvoeringsorganisaties.

- Versterking van de communicatie, afstemming en samenwerking bestuurlijke en strafrechtelijke handhavingpartners
- Verbetering van het strafrechtelijke spoor

Regionaal wordt dit specifieker ingevuld in de opdracht aan de kwartiermaker . Het specifieke doel van kennismanagement op landelijk niveau is afgeleid van de PUmA doelstelling :

- De kennis die nodig is voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving toegankelijk en vindbaar is voor de uitvoerders en zichtbaar betrouwbaar, en dat er voor de uitvoering van genoemde taken voldoende gekwalificeerde medewerkers beschikbaar zijn.

Het is van belang voor deze fase voldoende tijd te nemen omdat hier de rest van het proces op gebaseerd is.

2. Welke kennis is er nodig om de doelen te bereiken.

- Welke taken worden in de RUD ondergebracht

	Bouw	RO	Milieu	Brand	Groene wetten	Strafrecht
Vergunningverlener						
Toeziethouder						
Handhaver / BOA						
Specialist						
Beleidsondersteuning						
Casemanager						

- Welke kwaliteitscriteria gelden daarvoor. (wordt binnen het PUmA project kwaliteit verder uitgewerkt)
- Hoe zien de beroepsprofielen er uit (wordt binnen het PUmA project Arbeidsmarkt verder uitgewerkt)

3. Welke kennis is al beschikbaar? (regionale kenniskaart)

- Hoe ziet het huidige personeelsbestand eruit?
- Welke kennis, vaardigheden en competenties hebben deze medewerkers (diploma en ervaring)? Is dit bijvoorbeeld vast gelegd in het personeelssysteem?
- Wat is de verwachte doorstroom van medewerkers?
- Welke samenwerkingsafspraken zijn er om kennis van derden te kunnen gebruiken?
- Welke kennis wordt ingekocht?

4. Voor welke kennisgebieden moeten we extra investeren

- Vergelijking van de IST (3) en SOLL (2)
- Op welk kennisgebied is er een knelpunt, dit is ook gekoppeld aan de prioriteiten van het bestuur.
- Oplossingen inventariseren om knelpunten op te lossen:
 - o Bijscholing bestaande medewerkers, is dat in te kopen of moeten we dat zelf organiseren?
 - o In dienst nemen nieuwe medewerkers?
 - o Kennis van collega RUD's inlenen / uitruilen>
 - o Kennis benutten van landelijke kennisorganisaties?

5. Hoe zorgen we dat bestaande kennis en nieuwe kennis wordt gedeeld?

- Kenniskringen
- Eigen handhavingacademie
- Eigen expertise centrum
- Social Media
- Intranet Gouden Gids
- Coaching
- Lunchlezingen
- Kennis uit de hoofden halen, vastleggen en delen.
- Een of meer medewerkers met competenties die nodig zijn voor kennismanagement

6. Hoe zorgen we dat de nieuwe kennis ook wordt toegepast

- In procedures opnemen (bijv integraal toezichtprotocol)
- Zaakgericht werken / work flow systeem.
- Afspraken in het POP
- Tweede lijns toezicht
- Monitoring en rapportagesystematiek

7. Hoe voorkomen we dat er essentiële kennis weglekt

- Exit gesprekken voeren met collega's
- Boeien en binden (arbeidsmarkt)
- Digitale kennisbanken (kennisinfrastructuur)

8. Wat is het effect in de buitenwereld en hoe passen we het systeem aan aan een veranderende omgeving?

- Omgevingsscan
- Tevredenheidonderzoek
- Monitoring en rapportages
- BIG-8 toepassen

Relatie met andere informatiestromen

Naast kennis van wetgeving, methodieken voor toezicht en vergunningverlening en technische kennis hebben VTH medewerkers van een RUD andere informatiestromen nodig bij de uitvoering van hun werk. Het gaat onder andere om:

- Regionale beleidsafspraken op het terrein van omgevingsrecht.
- Werkafspraken met samenwerkingspartners
- Regionale Geo informatie (Bestemmingsplannen, ondergrond, risicokaarten etc)
- Basisgegevens uit de BAG.
- Bedrijfsinformatie (vergunningen, eigen controles)
- Bedrijfsgebonden informatie van samenwerkingspartners (wordt in PUmA ontsloten via PIM)

De ontsluiting van deze informatiestromen en de eerder beschreven kennisonderdelen kan het beste in samenhang worden opgepakt, zodat het voor de VTH medewerkers eenvoudig is de juiste informatie te raadplegen.

Relatie met een landsdekkende kennisinfrastructuur

Het project kennisinfrastructuur van het Programma Uitvoering met Ambitie brengt decentrale overheden en kennisorganisaties bij elkaar om deze bundeling van kennis te bevorderen en denkt samen met de partijen na over de vormgeving van de ontsluiting van de noodzakelijke kennis.

Binnen het project Kennisinfrastructuur willen we samen met decentrale overheden, uitvoeringsdiensten in oprichting en kennisorganisaties een landsdekkende kennisinfrastructuur ontwikkelen voor het omgevingsrecht. We willen gezamenlijk de meest optimale thematische indeling bepalen, een organisatievorm kiezen en de mogelijkheden voor digitale ontsluiting uitwerken. In de discussie wordt natuurlijk ook gesproken over de benodigde middelen om deze kennisinfrastructuur te bekostigen. De omvang van de benodigde middelen wordt bepaald door de inhoudelijke kaders, de vorm van de samenwerking en de gewenste ontsluiting.

Deze kennisinfrastructuur heeft als doel :

De kennis die nodig is voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving, is laagdrempelig en makkelijk vindbaar voor de uitvoerders. De aangeboden kennis is juridisch betrouwbaar, praktisch toepasbaar en actueel. De kennis wordt aangeboden en afgenomen door verschillende overheidspartijen. Aanbieders en afnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de vormgeving en financiering van de infrastructuur.

Hoe zou een kennisinfrastructuur er uit kunnen zien

Inhoud

- Actuele wetkennis voor vigerende wetgeving uit alle onderdelen van het omgevingsrecht
- Technische achtergrondkennis voor de verschillende thema's van het omgevingsrecht
- Kennis van monitoring, toezicht en handhavingmethoden
- Vertaling van nieuwe wetgeving naar uitvoeringspraktijk

- Toetsing complexe toepassingsvragen
- Uitwisseling ervaringen
- Kennis over Crisisbestrijding
- Onderlinge uitleen kennis bij de uitvoering

Aandachtspunten

- Wie is de afzender van de informatie (juridisch juist, praktijkervaring of anders)
- Actueel houden van de beschikbare kennis
- Wordt de kennis weggehaald bij de huidige bronnen of worden er nieuwe bronnen ontwikkeld
- Hoe wordt de kennis fysiek ontsloten: (een digitaal kennissysteem, een portal voor achterliggende websites, kenniskringen, helpdesk etc.)
- Financiering

Vormingsprincipe

